

De Werkgroep Leverbotprognose bestaat uit specialisten uit het veld en doet, in opdracht van de sector en de overheid, ieder najaar voorspellingen over de kans op leverbotinfecties. De werkgroep beoogt preventieve maatregelen en wil door het bevorderen van een strategische benadering het geneesmiddelengebruik terugdringen.

Voorlopige leverbotprognose najaar en winter 2014/2015

Vroege

leverbotbesmetting mogelijk

De Werkgroep Leverbotprognose heeft vroege leverbotinfecties vastgesteld.

In gebieden met een hoge grondwaterstand is er een kans op een leverbotbesmetting.

De zachte winter heeft ervoor gezorgd dat aanwezige leverbotlakken makkelijk konden overwinteren. Door het vroege voorjaar in 2014 hebben de slakken zich snel kunnen vermeerderen. De maand mei was natter dan gemiddeld en hierdoor hadden uitgescheiden leverboteieren een grote kans om als trilhaarlarve een leverbotlak binnen te dringen. Dit zorgde voor veel besmette slakken die vooral in gebieden met een verhoogde grondwaterstand al in augustus besmettelijke cysten op het gras hebben afgezet. In deze gebieden kan een infectie zijn opgetreden.

Behandeling schapen en rundvee

De Werkgroep Leverbotprognose adviseert om in gebieden met een verhoogde grondwaterstand de schapen te behandelen. In andere gebieden raadt de werkgroep aan om bij twijfel over een leverbotbesmetting bloedonderzoek te laten verrichten van minimaal vijf lammeren.

Voorkom resistentie

Om triclabendazol-resistentie van de leverbot te voorkomen is het bij het behandelen van schapen van het grootste belang om het juiste gewicht van het dier te schatten of te meten, zodat de juiste dosis van het geneesmiddel kan worden toegediend. In geval van resistentie is behan-

deling met andere leverbotmiddelen nodig. Deze middelen moeten op een andere manier worden toegepast. Overleg met uw dierenarts over de te volgen strategie van behandelen.

Medio november brengt de werkgroep een definitief advies uit.

De leverbotziekte, die voornamelijk voorkomt bij runderen, schapen en geiten, wordt veroorzaakt door een platworm die zich in de lever bevindt. In de levenscyclus van de leverbot fungeert de slak *Galba truncatula*, die voornamelijk leeft in het greppelmilieu, als tussengastheer. Leverboteieren komen met de mest op het land. Het larfje dat uit het leverbotei komt besmet de leverbotlak die na een ontwikkeling van twee tot drie maanden staartlarven loslaat die zich op het gewas vastzetten als besmettelijke cysten. Bij ernstige leverbotinfecties kan dat bij schapen en geiten de dood tot gevolg hebben terwijl bij runderen verminderde melkgift en slechtere groei optreedt.